

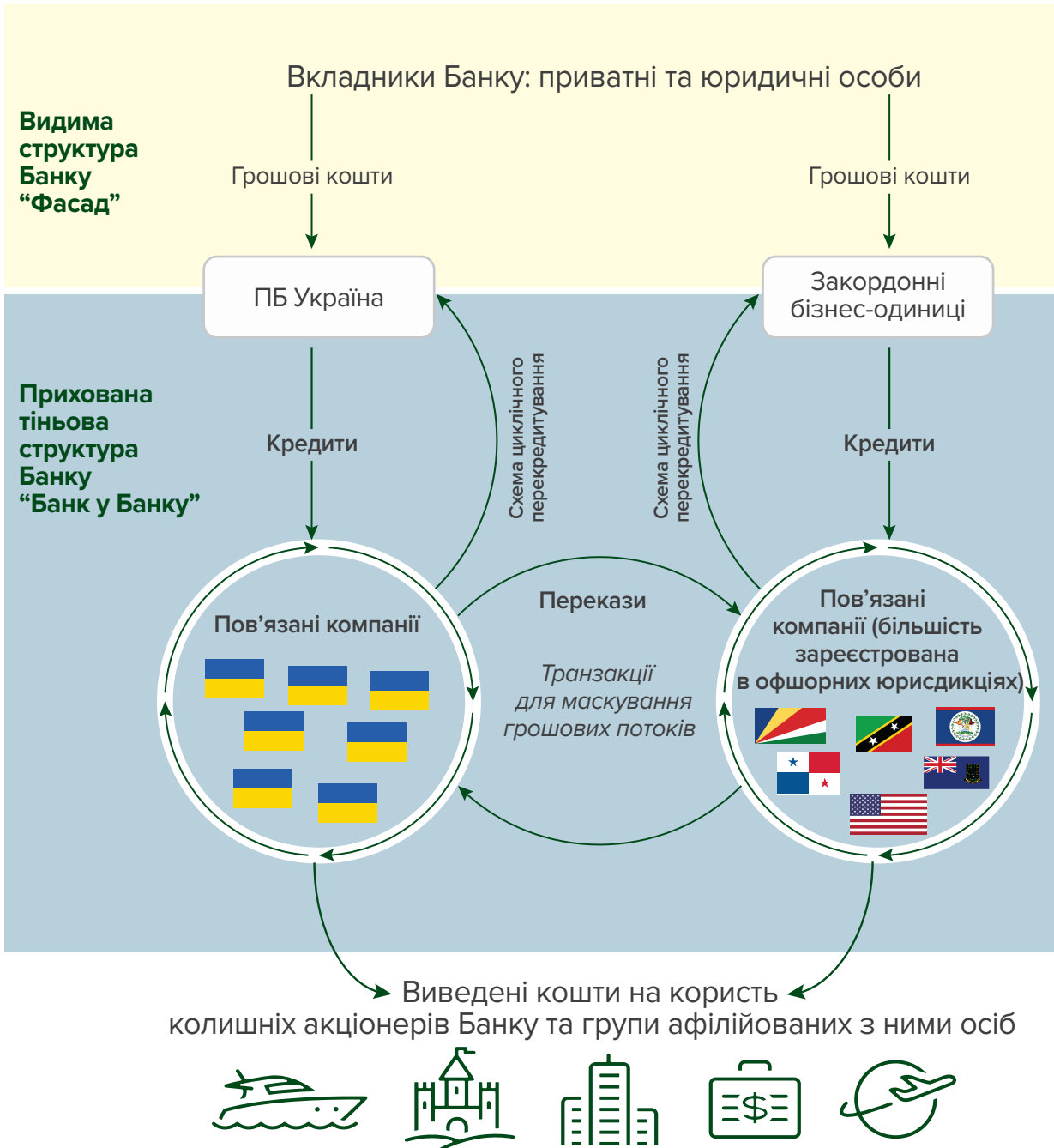
Шахрайство у ПАТ КБ “ПРИВАТБАНК” до націоналізації

Результати розслідування

ВИСНОВОК

На сьогодні, у ході розслідування, встановлено низку фактів, які в сукупності підтверджують, що ПАТ КБ «Приватбанк» був об'єктом **масштабних та скоординованих шахрайських дій** як мінімум протягом 10 років, що й призвело до завдання Банку збитків щонайменше на **5,5 мільярда доларів США**.

ЯК ШАХРАЙСТВО БУЛО ВЧИНЕНО

1. Розробка та впровадження банківських продуктів і послуг для створення видимості реального банку з метою залучення депозитів від фізичних та юридичних осіб. Співробітники Банку називали цю схему «пилосос».

2. Надання кредитів компаніям, пов'язаним з колишніми акціонерами та групами афілійованих з ними осіб, та забезпечення функціонування схеми циклічного перекредитування – погашення раніше виданих позик компаніям, пов'язаним з колишніми акціонерами та групами афілійованих з ними осіб, за рахунок видачі нових кредитів іншим пов'язаним з ними особам.

3. Приховування реального призначення грошових коштів за допомогою здійснення численних внутрішніх транзакцій, що має характерні риси масштабної скоординованої схеми відмивання коштів, у т.ч. миттєве розшарування грошових потоків між багатьма пов'язаними рахунками та подальше їх об'єднання; проведення великої кількості транзакцій між рахунками, відкритими в Банку.

4. Виведення цих коштів на користь колишніх акціонерів Банку та груп афілійованих з ними осіб.

ЯК ШАХРАЙСТВО ПРИХОВУВАЛОСЬ

- Забезпечення функціонування схеми та зростання її масштабів здійснювалися шляхом видачі великої кількості нових кредитів, реальне призначення яких у подальшому приховувалося за допомогою численних транзакцій між компаніями, а погашення основного боргу та відсотків за такими кредитами відбувалося за рахунок одержання ще нових кредитних коштів (схема циклічного перекредитування) компаніями, пов'язаними з колишніми акціонерами та групами афілійованих з ними осіб.
- 73% загального обсягу операцій корпоративних клієнтів однієї із закордонних бізнес-одиниць Банку були внутрішніми транзакціями між рахунками цих клієнтів, які здійснювались для того, щоб приховати схему циклічного перекредитування та замаскувати реальне призначення грошових коштів. Так, 92% загального обсягу кредитів, виданих цією бізнес-одиницею, надано на користь лише 50 позичальників.
- Понад половину цих внутрішніх транзакцій проведено лише між 20 компаніями (тоді як загальна кількість клієнтів становила приблизно 3000 осіб).
- 90% обсягу корпоративних кредитів, виданих в Україні, надавалися лише 10% загальної кількості корпоративних позичальників.
- Наявність характерних рис відмивання грошових коштів – розміщення, розшарування, інтеграція (виведення коштів) – численні транзакції у короткий проміжок часу без чітко встановленої мети.
- Систематичне використання Банком схеми циклічного перекредитування.

Аби приховати реальний ризик для Банку та його стейкхолдерів, операції на користь колишніх акціонерів Банку та груп афілійованих з ними осіб навмисно маскувалися за допомогою складної павутини транзакцій з метою приховати джерело фінансування операцій, грошові потоки між пов'язаними особами та кінцеве призначення коштів.

ЯК ШАХРАЙСТВО БУЛО ОРГАНІЗОВАНО

Результати аналізу показали, що понад 95% кредитів видано особам, пов'язаним з колишніми акціонерами Банку та групами афілійованих з ними осіб.

Центральним елементом організованої шахрайської схеми була тіньова банківська структура в Головному офісі Банку в Україні під керівництвом колишніх бенефіціарів Банку, яку співробітники Банку описали як «Банк у Банку». Ця секретна структура виконувала наступні функції:

- створення та контроль за діяльністю мережі компаній, які прямо чи опосередковано контролювались колишніми акціонерами банку та групами афілійованих з ними осіб. Більшість таких компаній не було визнано Банком як пов'язані з ним особи;
- забезпечення фінансового обслуговування вищезазначених компаній;
- «організація угод» між клієнтами з метою маскуванню реального походження та призначення коштів, у т.ч. підготовка (складання) документації від імені цих клієнтів;
- управління кредитним портфелем осіб, пов'язаних з колишніми акціонерами Банку та групами афілійованих з ними осіб;
- створення видимості звичайного клієнтоорієнтованого банку;
- моніторинг строків погашення кредитів, виданих компаніям, пов'язаним з колишніми акціонерами та групами афілійованих з ними осіб, та ініціювання надання нових позик з метою погашення раніше виданих;
- координація та забезпечення функціонування схеми циклічного перекредитування;
- контроль та забезпечення процесу ухилення від вимог законодавства, регулюючого операції з пов'язаними особами;
- здійснення систематичної фальсифікації фінансової звітності Банку.

Усе вищезазначене було вчинено з метою координації та приховування незаконної банківської діяльності для забезпечення роботи компаній, пов'язаних з колишніми акціонерами банку та групами афілійованих з ними осіб.

ХАРАКТЕРНІ РИСИ ШАХРАЙСТВА

- Активи банку значною мірою склалися з постійно зростаючого кредитного портфеля пов'язаних осіб.
- Кредити були циклічно перекредитовані, залишаються непогашеними та простроченими.
- Для підтримки подальшого кредитування та збільшення його обсягів також залучалося сумнівне та підозріле забезпечення за кредитами, включаючи акції компаній, що не продаються відкрито на міжнародних фондових біржах, або майнові права на товари, що були предметом сумнівних договорів купівлі-продажу, на виконання яких надавалися кредити.
- Кредитні кошти, видані одному позичальникові, використовувалися як застава (у вигляді депозиту) для нових кредитів іншим позичальникам.
- Призначення грошових потоків приховувалося через сотні транзакцій, які мають характерні риси масштабної скоординованої схеми відмивання коштів, включаючи миттєве розшарування грошових потоків між багатьма пов'язаними рахунками та подальше їх об'єднання; проведення великої кількості транзакцій за хвилину між рахунками, відкритими у Банку.
- Обсяг операцій та швидкість їх проведення (протягом кількох хвилин одна від одної), відсутність обґрунтованого економічного зв'язку між особою, яка погашає кредит та початковим позичальником, а також широке використання спеціально створених компаній («SPV»), зареєстрованих в офшорних юрисдикціях, свідчать про те, що ці операції були частиною організованої спроби приховати реальне призначення коштів від регуляторів та інших стейкхолдерів на користь колишніх бенефіціарів Банку та групи афілійованих з ними осіб.

ХАРАКТЕРНІ РИСИ ШАХРАЙСТВА

- Закордонні бізнес-одиниці Банку використовувалися як механізм обслуговування компаній пов'язаних осіб.
- Банк неодноразово надавав неправдиву інформацію щодо свого фінансового стану.
- Численні випадки банківського шахрайства та фальсифікації звітності колишнім менеджментом і директорами Банку під керівництвом колишніх акціонерів та на користь колишніх акціонерів та групи афілійованих з ними осіб. Незважаючи на це, звіти незалежного аудитора щодо фінансової звітності Банку протягом 2007-2014 років містили висловлення позитивної думки, а у 2015 році аудиторів висловили умовно-позитивну думку.
- Функціонування прихованої банківської структури як основного координатора шахрайської діяльності Банку.
- Вилучення коштів для бізнес- та особистих інтересів колишніх акціонерів та групи афілійованих з ними осіб.

Банк був об'єктом масштабної та скоординованої схеми відмивання коштів та банківського шахрайства з характерними рисами фінансової піраміди.